

Ředitel FN Ostrava MUDr. Jiří Havrlant, MHA: Nový pavilon psychiatrie. To je aktuální a velké téma

šovala vzájemná informovanost. Při sestavování jsem myslel na to, aby to byl kompaktní tým. Jsou tam například zástupci interních, chirurgických i nelékařských oborů. Tým, v němž jsou muži i ženy, má za úkol připravit nosné strategické zdravotnické programy pro nemocnici ve střednědobém horizontu. A také zvážit, co můžeme regionu nabídnout jako největší poskytovatel zdravotnické péče v Moravskoslezském kraji. Schůzky jsou naplánovány jednou měsíčně.

Do jaké míry se s nástupem do funkce ředitele změnil váš soukromý život? Jak odpočíváte?

Musím přiznat, že můj soukromý život se trochu změnil. Práce mě velmi baví. A nemocnici bych chtěl věnovat všechny zkušenosti, které jsem dosud načerpal. Času pro rodinu a koníčky výrazně ubylo. Jsem vášnivý lyžař, ale letos hory musely jít stranou. Naopak jsem oživil kolo, za což jsem rád. To je teď můj relax. Jezdím více a objevuji cyklostezky v blízkosti domova. Veřím, že se vrátím i k četbě, ale na knížku teď čas prostě není.

Mgr. Nada Chattová
tisková mluvčí FNO

Pane řediteli, co se za čtvrt roku, co jste ve funkci, událo?

Událo se toho poměrně dost. Stále pokračují návštěvy klinik a oddělení, většinu z nich už jsem navštívil a blíže se seznámil s jejich provozem, vizemi a problémy. Analyzuji chod nemocnice, jednotlivých útvarů a stále nacházím možnosti zlepšení. K mým prioritám po nástupu do funkce bylo navázání lepší a klidnější spolupráce mezi nemocnicí a Lékařskou fakultou Ostravské univerzity. A jsem velmi rád, že se to podařilo. Společně s děkanem lékařské fakulty jsme podepsali memorandum a nastavili také systém pravidelných setkávání se zástupci fakulty i novináři. V tom, co se událo během pár měsíců, bych mohl pokračovat opravdu ještě dlouho.

Jaké jsou tedy vaše nejbližší cíle a vize?

Nový pavilon psychiatrie. To je aktuální a velké téma. Tým lidí pracuje na přípravě potřebných dokumentů, tak aby mohlo co nejdříve dojít na stavbu samotnou. Jedná se o projekt za stovky milionů korun. Nový pavilon by měl být hotov do konce roku 2021. Dalším velkým tématem jsou operační sály. Proběhla schůzka s projektantem, který zhodnotil dosavadní stav operačních sálů.

Možné varianty řešení budeme během prázdnin vyhodnocovat. Vybereme tu, která bude nevhodnější jak pro personál a pacienty, tak i finančně. Těch vizí a plánů je mnohem víc. Musíme se teď zaměřit na ty nejvíce potřebné a následně budeme pokračovat dál.

Čeká nás celá řada investic, které zkvalitní dostupnost péče, ale také nás čeká hodně práce. Jsme špičkové pracoviště. A celý tým je připraven udělat vše, abychom dostáli tomu, že jsme nejlepší pracoviště nejen v kraji, ale i v republice.

Minulý měsíc jste sestavil poradní sbor, což je úzký kruh zaměstnanců z řad přednostů a primářů. Jak jste složení vybral a jaká je jeho funkce?

Tento sbor vznikl, aby byla posílena komunikace mezi vedením a klinikami a aby se tak zlep-

MUDr. Jiří Havrlant, MHA, s doc. MUDr. Arnoštem Martínkem, CSc., děkanem LF OU (vpravo).

Jsme špičkové pracoviště. A celý tým je připraven udělat vše, abychom dostáli tomu, že patříme mezi nejlepší pracoviště nejen v kraji, ale i v republice.

Stan proti melanomu

Pět podezření na melanom, jednadvacet na kožní karcinom a čtyřicet osm rizikových znamének. Takový je výsledek akce Stan proti melanomu v ostravském Avion Shopping Parku. V úterý 14. května zde pět lékařů kožního oddělení z Fakultní nemocnice Ostrava vyšetřilo ve speciálních mobilních ambulancích celkem 645 lidí. Na preventivní akci zavítal také ředitel fakultní nemocnice MUDr. Jiří Havrlant, MHA, který také prošel krátkým vyšetřením. „Letos naši lékaři zachytili více zhoubných nádorů než v předchozích letech. Je zřejmé, že prevence je nezbytná,“ zdůraznil MUDr. Havrlant.

Na kole dětem

Republikou projela tour Na kole dětem. Pořádal ji Nadační fond Josefa Zimovčáka. Mistr světa v jízdě na vysokém kole podporuje i ozdravné pobyty, které pro naše dětské hematologické pacienty organizuje HAIMA Ostrava. Součástí pelotonu jedné z etap byli i rodiče vyléčených dětí a taky sestřičky z Kliniky dětského lékařství FNO, které v Opavě na náměstí Josefu Zimovčákoví za jeho podporu osobně poděkovaly a předaly mu obrovské srdce z nafukovacích balonků.

- pis -

Lékařská fakulta OU informuje

Sdílené laboratoře Lékařské fakulty OU

Lékařská fakulta Ostravské univerzity nově disponuje moderně vybavenými sdílenými laboratořemi. Ty vznikly sloučením devíti laboratoří, které jsou vybaveny pokročilou instrumentací financovanou z národních a evropských projektů. Vznik laboratoří byl iniciován získáním grantu EU Infrastruktura a zabezpečení nového doktorského programu Neurověd LF OU. Hlavním cílem projektu bylo zajištění přístrojového a laboratorního vybavení pro nový, výzkumně zaměřený program Lékařské fakulty OU v oblasti neurověd, který zahrnuje obory neurologie, neurochirurgie, farmakologie, fyziologie a psychiatrie. Laboratoře jsou postupně opatřovány špičkovým technickým vybavením. Díky tomu se zařadí mezi špičkové laboratoře v České republice a umožní zvýšit produkci VaV výsledků a publikační činnosti v daných oborech.

Sdílené laboratoře jsou nyní přednostně k dispozici studentům doktorského studia neurověd a k řešení projektů probíhajících nejen na lékařské

fakultě, ale také na celé univerzitě. Po zkušebním provozu budou dostupné nejen všem interním pracovníkům a studentům Ostravské univerzity, ale i externím spolupracovníkům podílejícím se na VaV činnosti.

V oblasti molekulární genetiky jsou vybaveny vysoce specializovanými technologiemi, včetně PCR strojů pro detekci velmi nízkých hladin DNA nukleových kyselin, genů, jejich produktů a vůbec všech procesů na molekulární úrovni.

V oblasti klinické farmakologie jsou laboratoře vybaveny dvěma vysoce účinnými hmotnostními spektrometry, jeden na principu trojitého kvadrupólu, který bude sloužit pro kvantifikaci nízkomolekulárních látek a jejich metabolitů, a druhý typu Q-TOF s iontovou mobilitou pro identifikaci a stanovení vysokomolekulárních látek, oba ve spojení s kapalinovou chromatografií. Oba přístroje patří svými parametry ke světové špičce.

V rámci sdílených laboratoří také funguje nově otevřené pracoviště – odběrové místo v areálu

INLEK (budova ZY). Toto odběrové pracoviště se zaměřuje především na odběry krve k výzkumným účelům. Odběrové místo, které se stalo prvním zdravotnickým pracovištěm v nově zrekonstruované budově bývalé porodnice v Zábřehu, je v provozu od pondělí do pátku podle domluvy s vedoucím pracoviště, funguje formou objednávek a je vyhrazeno zejména účastníkům probíhajících studií.

Využívání laboratoří a jejich zařízení je závislé na aktuálním obsazení prostorů. Možnosti využití sdílených laboratoří se široce liší a nejlepší způsob, jak zjistit, jak by mohla laboratoř podpořit váš vlastní výzkum, je kontaktovat vedoucího sdílených laboratoří Mgr. Filipa Chadžijského, MBA, (filip.chadzijski@osu.cz).

Moderně vybavené laboratoře podpoří zájem špičkových vědecko-výzkumných pracovníků o působení a produkci VaV výsledků na Ostravské univerzitě a posunou výzkum na kvalitativně vyšší úroveň.

Setkání klubu pacientů s mnohočetným myelomem

Hematoonkologická klinika FN Ostrava je jedním ze sedmi center, která se v České republice specializují na léčbu krevních nádorů.

„Pokud jde o léčbu myelomu, myslím, že v republice máme prioritu danou kombinací dostupnosti léčby, přístupu k výzkumu, klinických studií a dalších nástavbových záležitostí,“ připomněl na 1. ostravském setkání klubu pacientů s mnohočetným myelomem prof. MUDr. Roman Hájek, CSc., přednosta Hematoonkologické kliniky FNO. Organizace sdružující pacienty s tímto vzácným nádorovým onemocněním kostní dřene vznikla už před 12 lety v Brně a postupně se přidal Hradec Králové, Olomouc, Plzeň a Praha. V současné době má klub téměř 250 členů. První ostravské setkání přišla podpořit i náměstkyně ředitele pro ošetrovatelskou péči PhDr. Andrea Polanská, která zmíněnou aktivitu přivítala.

Ostravští hematoonkologové toto stále těžce rozpoznatelné nádorové onemocnění kostní dřene ročně diagnostikují 60 lidem, v péči mají přes 300 pacientů. A podle profesora Hájka je k dispozici několik forem a možností velmi účinné léčby. Pacient si může vybrat, pro kterou se rozhodne. Zhruba u třetiny nemocných jsou lékaři schopni myelom vylicit úplně, část pacientů se už v poslední fázi léčby vrátí do práce.

– chatt –

IT v naší nemocnici

IT Fakultní nemocnice Ostrava prochází obdobím významných změn

Jak jste již jistě zaznamenali, v rámci FNO dochází po desetiletích ke změně nemocničního informačního systému. Protože není reálné implementovat pouze nový informační systém bez spolupráce těch navazujících, které jsou zde také využívány, jsme v rámci IT nuceni i k dalším zásadním změnám, které budou nemocnici provázet v následujících dvou letech.

Konkrétněji: Postupně dojde – mimo již uvedené informační systém – k výměně všech navazujících informačních systémů a následně i uživatelských prostředí, jako je například stávající MS Windows a Office, za nové verze, potažmo bude změněno i prostředí intranetu a například

i formát a vzhled elektronické pošty.

Bohužel, ke všem těmto změnám musí s ohledem na provázanost systémů dojít v poměrně krátkém časovém sledu, což povede ke zvýšeným nárokům kladeným jak na kolegy v IT odděleních, tak na uživatele.

Důvody těchto změn není, předpokládám, nezbytné zásadně argumentovat, tím nejpodstatnějším je zastaralost veškerých nahrazovaných systémů, které jsou ve stávajících verzích užívány již minimálně 10 let.

Za útvar IT bych chtěl poděkovat uživatelům, kteří s námi v rámci těchto změn již spolupracovali, za jejich nasazení a trpělivost. A chtěl bych všechny

uživatele požádat o pochopení při případných výpadcích a nesrovnalostech navazujících implementací a změn v IT, které se samozřejmě budeme spolu s dodavateli snažit co nejrychleji odstranit.

Společným cílem těchto změn je vytvořit ve FNO takové IT prostředí, které bude uživatelům usnadňovat jejich náročnou práci a v budoucnu umožní i využití nejmodernějších technologií dostupných v oblasti zdravotnictví.

Petr Foltýn
náměstek pro informační technologie

Nový nemocniční informační systém ve FNO

Po 23 letech začínáme psát novou historii nemocničního informačního systému. Ten se podařilo podle plánu spustit u všech „předskokanů“, tedy na Oční klinice FNO a Klinice otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FNO. Téměř rok jsme se chystali, denně komunikovali s klíčovými uživateli daných klinik napříč odděleními. Absolvovali jsme více než 500 schůzek, pracovali o víkendech a v noci. A dnes již můžeme konstatovat, že tato důsledná příprava se vyplatila.

Co máme za sebou

- Léčebna dlouhodobě nemocných v Klokočově používá IKIS pro ošetrovatelskou péči
- dopravní dispečink eviduje výkony v IKIS
- oddělení centrální pojišťovny již plně pracuje v IKIS
- Oční klinika FNO, náš první „předskokan“, již od 1. května 2019 plně pracuje v IKIS, včetně externích pracovišť (mateřských škol v Hrabůvce a Porubě)
- Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy

a krku FNO, náš druhý „předskokan“, již plně pracuje v IKIS od 1. června 2019

■ kromě výše uvedeného využívají nový NIS také další pracoviště částečně pro naše „předskokany“:

- oddělové centrum
- oddělení centrálního příjmu
- centrální operační sály
- KARIM – dospávací pokoj
- sociální pracovnice
- nutriční pracovnice
- informační kanceláře

Pevně doufám, že jsem na některé z pracovišť nezapomněl a pokud mám možnost, všem výše uvedeným moc děkuji za spolupráci a trpělivost. Nový NIS určitě přináší spoustu výhod, ale také ze začátku velkou změnu pro všechny.

Co nás čeká:

Spuštěním výše uvedeného naše práce nekončí. Nyní nás čeká dokončení rozsáhlých analýz všech pracovišť a příprava systému podle požadavku daných pracovišť. Analýza probíhá tak, že oslovíme

vedení pracoviště, které určí klíčové uživatele. S nimi provedeme analýzu pracoviště a následně podle odsouhlasené analýzy nastavíme a připravíme nový NIS.

Více napíšeme v některém z dalších vydání Nemocničních listů.

Veškeré informace a aktuality k projektu uvádíme na intranetu. Zároveň, jak vždy uvádíme, nám můžete napsat na speciálně zřízený e-mail k projektu nis@fno.cz. V neposlední řadě vás zvu na semináře k IKIS, jejichž termíny uvádíme na intranetu a jsou zasílány vedoucím pracovníkům.

Závěrem mi dovoluji ještě jednou poděkovat všem, kteří nám voláte a chcete se co nejdříve zapojit do projektu, píšete náměty, připomínky, ale i kritiku. To vše je pro úspěch projektu naprosto nezbytné.

Jak nemocnice nemůže fungovat bez IT, tak ani IT nemůže realizovat projekty bez vašich znalostí dané problematiky.

Radomír Tvrđý
vedoucí oddělení uživatelských aplikací

Změny v ošetrovatelské dokumentaci ve Fakultní nemocnici Ostrava

Ve Fakultní nemocnici Ostrava kontinuálně optimalizujeme zápisy týkající se poskytování péče pacientům, zejména poskytování ošetrovatelské péče. Zápisy se přizpůsobují podle odbornosti pracoviště a charakteru potřeb pacienta.

Od roku 2016 je vedena ošetrovatelská dokumentace v elektronické podobě s maximální mírou automatizace.

Od roku 2018 byly v ošetrovatelské dokumentaci odstraněny všechny duplicity se zápisy lékařů (stav vědomí, spolupráce, hodnocení psychického emocionálního stavu).

Používají se jednodušší hodnotící škály (riziko pádů/soběstačnost), které jsou hodnoceny elektronicky – skóre je automaticky spočítáno a současně se vygeneruje případná rizika u pacienta (pády, dekubity, malnutrice, nesoběstačnost).

Na základě novelizace vyhlášky o zdravotnické dokumentaci v červenci 2018 (vyhláška č. 137/2018 Sb.) bylo odstraněno zadávání cílů ošetrovatelské

péče, ošetrovatelské diagnózy a plánování ošetrovatelských intervencí. Z původních šesti monitorovaných oblastí se nyní zaměřujeme pouze na tři, které prokazatelně dokládají poskytovanou péči.

V rámci zajištění kvalitní komunikace, a tím kontinuity péče o pacienta v současné době záznamy ošetrovatelské péče tvoří:

- ošetrovatelské posouzení vypracované při příjmu pacienta, které obsahuje informace o soběstačnosti, riziku pádů a dekubitů, přijímání potravy, vylučování, přítomnosti bolesti, přítomnosti handicapu a potřeby kompenzačních pomůcek,
- hodnocení ošetrovatelské péče, kde každá směna zapíše informace o provedené ošetrovatelské péči, případně edukaci pacienta,
- překladová/propouštěcí zpráva – vypisuje se v případě překladu na jiné pracoviště či do jiného zdravotnického zařízení.

V případě, že se jedná o krátkodobou hospitalizaci (do 48 hod.) se provádějí zkrácené záznamy, které tvoří jeden formulář.

Ošetrovatelská dokumentace ve FN Ostrava vedená v elektronické podobě má nezpochybnitelné výhody:

- v automatické generaci zadaných dat (věk, alergie, fyziologické funkce),
- v jasné identifikaci pracovníků v elektronické i následně v tiskové formě,
- v automatickém doplňování časů u jednotlivých zápisů,
- ve snížení chybovosti,
- v přehlednosti a čitelnosti zápisů,
- odpovídá požadavkům externího hodnocení kvality a bezpečí,
- neprodukuje čas administrativní práce.

PhDr. Andrea Polanská
náměstkyně ředitele pro ošetrovatelskou péči

Roskaři se potkali se svými lékaři a vedením FN Ostrava

Hned dvakrát se během května setkali lidé s roztroušenou sklerózou se svými ošetroujícími lékaři jinde než v ordinaci. Poprvé ve středu 15. května společně, navzdory silnému dešti, pokořili vrchol Prašivé. „Pohyb je naprosto důležitý, protože zpětně působí na mozkovou kůru, znovu se obnovují některé spoje, které chybí. Takže pohyb je součástí léčby,“ připomněla na vrcholu MUDr.

Olga Zapletalová z Neurologické kliniky FNO, která se pacientům s touto diagnózou dlouhodobě věnuje a je garantkou pacientské organizace klubu ROSKA Ostrava. „Důležitá je i vzájemná pospolitost, kterou tady společně všichni prožívají, a radují se z toho, že se jim něco podařilo,“ doplnil MUDr. Pavel Hradílek, Ph.D., vedoucí Centra pro diagnostiku a léčbu demyelinizačních onemocnění FNO. Účastníky výstupu, z nichž někteří jsou odkázáni na elektrický vozík, přišel podpořit i Bc. Petr Foltýn, náměstek ředitele pro IT. A na rozdíl od loňska, letos jeho pomoc nepotřeboval nikdo. Zatímco do nadmořské výšky 843 metrů vystoupala necelá dvacítká nemocných, v Sanatoriích Klimkovice oslavilo o týden později 10. světový den roztroušené sklerózy přes 160 lidí. Přednášky MUDr. Zapletalové o tom, jak bojovat s únavou, a o bezpečnosti současné léčby MUDr. Hradíla si přijel poslechnout – ale hlavně pozdravit všechny účastníky setkání – i ředitel Fakultní nemocnice Ostrava MUDr. Jiří Havrlant, MHA. Doprovodili ho

náměstkyně pro personální řízení JUDr. Jana Pažák, náměstkyně pro ošetrovatelskou péči PhDr. Andrea Polanská a náměstek pro IT technologie Bc. Petr Foltýn. Zástupci vedení nemocnice potvrdili, že to bylo velmi emotivní setkání doplněné řadou přednášek zajímavých i pro ty, kteří s diagnózou roztroušená skleróza nemají osobní zkušenost.

– chatt -

Prostor před poliklinikou se mění před očima

Prohlédněte si snímky pořízené v závěru května letošního roku a porovnejte je se současným stavem, v němž se rekonstruovaný prostor před poliklinikou Fakultní nemocnice Ostrava nachází. Čas letí a chvíle, kdy zde bude prostor vyhovující všem současným požadavkům, se nezdá být daleko...

Foto: Jana Gojová

Poděkování dárcům krve

V pátek 14. června se Krevní centrum FNO připojilo ke Světovému dni dárců krve. Ti už od 7 hodin přicházeli oslavit svůj den do Krevního centra FNO, kde pro ně bylo připraveno bohaté občerstvení, včetně stánku rodinné pražírny kávy Laura Coffee, v 10 hodin vystoupili Porubští trubáci. A nejen to.

„Všichni, kteří se rozhodli darovat 450 ml život zachraňující tekutiny, mohli vyhrát atraktivní víkendové pobyty, poukázky do restaurací a řadu věcných dárek věnovaných speciálně pro tento významný den sponzory,“ vrací se k úspěšné akci Mgr. Naďa Chattová, tisková mluvčí FNO,

a dodává, že v průběhu dne dorazilo 253 dárců krve a plazmy, z nichž 135 darovalo krev a plazmu 118. „Deset dárců přišlo úplně poprvé,“ doplňuje s dodatkem, že dárci mohli absolvovat i různá preventivní vyšetření, k nimž patřilo například vyšetření nitroočního tlaku. „Šlo o opravdu úspěšnou

a pozitivními emocemi nabitou akci, která je nejen poděkováním dárcům krve, ale také motivací pro ty, kteří by je mohli v budoucnu následovat,“ uzavírá Mgr. Chattová. -gl

Aktuálně akutně potřebujeme 0-, ale samozřejmě přivítáme všechny dárcе.

Přijďte darovat krev tam, kde ji jednou můžete i dostat!

Nové radiodiagnostické přístroje mají špičkovou kvalitu

Fakultní nemocnice Ostrava obměnila díky finančním prostředkům z evropských dotací některé radiodiagnostické přístroje. Pacienti jsou nově snímováni RTG systémem XGEO GC85A Samsung, který má vynikající kvalitu snímků, celou řadu nástrojů na manipulaci i post procesní zpracování. Jeho základní vlastnosti zjednodušují i to nejsložitější vyšetření a jedinečné zpracování snímků šetří čas.

Tento systém nahradil nejvytíženější přístroj, který nemocnice používala.

Nový přístroj, jímž je ultrazvuk Toshiba špičkové kvality, získalo mamografické pracoviště. Tento ultrazvuk má mnohem vyšší rozlišovací schopnosti i bohatší softwarové vybavení než jeho předchůdce, který byl používán téměř 9 let. Obnova přístroje byla nutná k získání reakreditace pro mamografický screening. -ipi-

Porodní pokoje jsou vybaveny novými KTG monitory

Čtyři porodní pokoje Gynekologicko-porodnické kliniky FNO mají KTG monitorem s telemetrickou sondou, které výrazně zvýší komfort poskytovaný budoucím rodičkám. Nový přístroj umožní bezdrátové snímání dítěte, takže se nastávající maminky mohou volně pohybovat po místnosti nebo se sprchovat i během doby, kdy probíhá pravidelné snímání životních funkcí dítěte.

„V minulosti musela být maminka během půlhodnového záznamu na jednom místě. Teď se může zcela volně pohybovat a my miminko monitorujeme a máme ho kompletně pod kontrolou,“ přibližuje výhody nového vybavení vedoucí lékař porodních sálů MUDr. Richard Špaček. Samozřejmou součástí každého porodního pokoje je koupelna vybavená pomůckami pro hydroterapii.

„Maminky rády ve sprše využívají balon nebo podložky. Porod jim také zpříjemňují aromalampy, kte-

ré jsou automatickou součástí porodních pokojů,“ dodává Kamila Bulavová, staniční sestra Gynekologicko-porodnické kliniky FNO. Budoucí rodiče se s ní mohou osobně potkat každou středu během pravidelných prohlídek porodních pokojů. „Mohou přijít bez předchozího objednání, vždy ve středu ve 13 hodin se scházíme u porodních sálů,“ dodává Kamila Bulavová.

Porody ve FNO probíhají v intimním prostředí a porodní pokoje jsou zcela chráněny před ruchem fakultní nemocnice. Zároveň maminky i novorozené děti mají špičkovou péči. V případě jakýchkoliv komplikací okamžitě nastupuje tým porodníků i neonatologů, kteří poskytují péči na nejvyšší úrovni s možností nejmodernějšího vybavení v MS kraji. V loňském roce se ve FNO narodilo 2443 dětí.

- chatt -

Odložený podvaz pupečnicku

„Pupeční šňůra s vaším miminkem přerušíme, až pupečník sám dotepe.“ Tuto větu teď čerstvé maminky slyší od svých porodníků ve fakultní nemocnici. Odborně se tato novinka jmenuje odložený podvaz pupečnicku.

„Ihned po porodu položíme dítě na tělo maminky a s přerušením pupečnicku čekáme, než dojde z tzv. dotepání pupečnicku, čili než většina krve přejde z placenty do plodu. Zvýšený příliv pupečnickové krve má pozitivní vliv například na zásoby železa během prvního půl roku dítěte nebo snižuje nutnost podání krevní transfuze,“ vyjmenovává důvody, proč s podvazem počkat, MUDr. Richard Špaček, vedoucí lékař porodních sálů.

Porodníci Fakultní nemocnice Ostrava volí tento postup standardně už i u císařských řezů. Také u tohoto operativního ukončení porodu je pupečník podvázán až po jedné minutě. „Četné studie prokázaly, že u předčasně narozených dětí má odložený podvázání pupečnicku pozitivní přínos i ve sníženém výskytu anémie a krvácení do mozku,“ vysvětluje MUDr. Hana Wiedermannová, primárka oddělení neonatologie FNO.

Budoucí maminky o tento nový způsob přerušování pupečnicku často samy žádají ve svých porodních plánech. Fakultní nemocnice tuto službu nabízí od 28. týdne těhotenství.

Pokud není možné nechat pupečník dotepat, provedou lékaři tzv. milking – krev z pupečnicku přesunou do těla novorozence rukou. Gynekologicko-porodnická klinika FNO nově nabízí ženám po císařském řezu i možnost tzv. bondingu – tedy ponechání dítěte na těle matky od porodu i v následujících 24 hodinách. Na oddělení pro riziková těhotenství jsou pro tyto ženy vyčleněny tři nadstandardní pokoje. První hodiny po operačním ukončení porodu tak mohou prožít i se svým doprovodem. Perinatologické centrum FNO je v kraji jediné, které používá tento postup i u císařských řezů.

- chatt -

Moje práce někdy připomíná řešení detektivního případu

Za skvěle odváděnou práci získala ocenění za rok 2018 v kategorii Společné vyšetřovací a léčebné složky Pavla Návrátová, zdravotní laborantka Ústavu laboratorní diagnostiky FNO.

Pavla Návrátová zůstala od svého nástupu do Fakultní nemocnice Ostrava v roce 1976 věrná až dodnes stejnému pracovišti, a to oddělení klinické hematologie. „Už ve škole jsem tíhla k chemii, takže studium čtyřletého oboru zdravotní laborant bylo celkem logickým rozhodnutím. A jsem za ně ráda. Svou práci miluji. Do našich laboratoří putují vzorky z celé nemocnice! Vyšetřujeme krevní obrazy, provádíme koagulační vyšetření, hodnotíme morfologické znaky na krvinkách... A i díky střídání směn v běžném provozu, na pohotovostní službě a na různých úsecích jako morfologie, krevních obrazů či úseku kostních dření je moje práce skutečně velmi zajímavá, pestrá a navíc se stále vyvíjí,“ vysvětluje s nadšením. „Především technika je úplně jiná než v době, kdy jsem v laboratoři začínala. To jsme používali opravdu jednoduché metody – všechno jsme počítali v mikroskopu a měřili na fotometru. V dnešní době bychom to už nemohli zvládnout, protože vzorků je mnohem víc. S postupem času přišly poloautomatické analyzátoři a teď už máme k dispozici automatickou

Do našich laboratoří putují vzorky z celé nemocnice! Vyšetřujeme krevní obrazy, provádíme koagulační vyšetření, hodnotíme morfologické znaky na krvinkách...

linku, která nám krevní obrazy změří, vyhodnotí, natře, a co je třeba, předhodnotí dopředu. Pokrok v technice je za ta léta mé práce přímo fascinující, ale přesto je tady stále nejdůležitější lidská složka, erudovaný tým lidí, kteří výsledky vyšetření zkontrolují, validují a odešlou, provádějí kontroly kvality, údržbu analyzátorů a další činnosti nezbytné pro plynulý chod laboratoře,“ vysvětluje a dodává, že přestože dnes již nepřichází tolik do kontaktu s pacienty, jako tomu bylo dříve, když například prováděla i odběry krve z prstu, jejich příběhy stále sledovat může. „My, laboranti, sice přímo do léčby nevidíme, ale díky skvělé zpětné vazbě a komunikaci s lékaři máme alespoň trochu přehled o tom, co se s pacienty děje. Mám obrovskou radost z toho, že roste úspěšnost léčby hematologických pacientů a že někteří se vyléčí úplně. Obzvláště u dětí to opravdu zahřeje u srdce. I tento pocit je jedním z důvodů, proč bych svou práci neměnila,“ říká paní Pavla, která byla od roku 1989 až do roku 2011, kdy došlo ke sjednocení biochemické a hematologické laboratoře, vrchní laborantkou

Ústavu klinické hematologie FNO. „Funkce jsem se vzdala a rozhodně toho nelituji. Když jsem působila jako vrchní, bylo mi často líto, že mi kvůli papírování uniká odborná práce v laboratoři. Jsem ráda, že se mohu na sklonku své kariéry věnovat tomu, co mě baví nejvíce – práci v provozu,“ hodnotí své profesní kroky paní Návrátová, která si práci na různých úsecích přímo užívá. „S kolegyněmi se střídáme podle rozpisu – někdy třeba po dva týdny, jindy co měsíc... Pracoviště musíme měnit, abychom byly stále v obraze. Dříve jsem byla i součástí kolotoče ranních směn a pohotovostních služeb, ale ten už jsem po spoustě odpracovaných nocí i víkendů v únoru opustila,“ nastiňuje své pracovní aktivity paní Pavla, která podle svých slov nedokáže specifikovat, na kterém úseku pracuje nejraději. „Každý má něco,“ přemýšlí. „Na úseku krevních obrazů, kde nám rukama projde kolem osmi set vzorků denně, je to taková rychlejší rutina, ale je tam vždy skvělá atmosféra. Úsek rutinních koagulací je velmi podobný, jen škála vyšetření je jiná,

máme i úsek speciálních koagulací. Na morfologii je práce pestrá a zajímavá, i tady je vidět technický pokrok díky digitální mikroskopii. Na úseku kostních dření, kde denně vyšetříme šest až osm vzorků, pracujeme především s mikroskopem. Každý vzorek hodnotíme na pět set buněk, je to práce, která se nedá uspěchat, občas je to jako detektivní případ, kdy se spolu radíme, listujeme atlasem a hledáme řešení. O to větší profesní zadostiučinění se pak dostává, když ‚vypátráme‘ nějakou vzácnou diagnózu,“ popisuje klady své práce, na níž kromě jiného oceňuje i nezbytnost celoživotního vzdělávání, které zahrnuje i účast na nejruznějších školeních, přednáškách a seminářích. Dalším – a rozhodně velice důležitým – bonusem je podle Pavly Návrátové i skutečně skvělý kolektiv, v němž vždy panuje dobrá nálada. „S kolegyněmi mohu kdykoliv probrat nejen pracovní záležitosti, ale také se jim mohu svěřit se svým soukromím. A samozřejmě je to i naopak. Vždy ráda pomohu, případně vyslechnu radosti i starosti spolupracovníků. A k tomu všemu máme i skvělou vrchní laborantku, jež nám se vším vychází vstříc. To vše je pro mě skutečně důležité a i díky tomu mám své povolání tolik ráda,“ uzavírá paní Návrátová.

Blahopřejeme

V červnu slaví významné životní jubileum naši kolegové:

Dušan Halfar
Jana Dobešová
Lenka Živčáková
Soňa Lachmanová
Vladimír Čmielová
Naděžda Mikulčíková
MUDr. Iva Procházková
MUDr. Ivana Volfová, Ph.D.

Děkujeme za práci, kterou jste pro naši nemocnici vykonali, a do dalších let vám přejeme radost a spokojenost v osobním životě.

Inzerce zdarma

- Prodám prostorný družstevní byt 2+1 s balkonem o celkové výměře 72 m², s dostupností 5 minut pěšky od FNO, v klidné a žádané lokalitě staré Poruby, v ulici Nábřeží SBP. Byt je po kompletní rekonstrukci a připraven k okamžitému užívání. Družstvo našeho domu nemá žádné investiční závazky, tudíž provoz bydlení je velmi příznivý. Prohlídka bytu je možná po telefonické dohodě, tel. č.: 605 456 999. Cena nemovitosti: 2 450 000.

Cestovní agentura Posedlost s.r.o.

www.posedlost.cz

www.senior55plus.cz

Tel. č.: 774 784 094

Možnost čerpání FKSP.

Kongresy a semináře

- **26. září**
4. ostravské likvorové sympozium
- **19. až 21. září**
8. česko-slovenská konference klinické farmakologie
- **25. až 27. září**
7. trilaterální sympozium
- **21. až 25. října**
Kurz kojenecké a vývojové neurologie 2019
- **31. října**
3. ostravský gastroenterologický den

Pečená kachna s dušenou čočkou a rukolou

Inspirujte se receptem z nemocniční kuchyně. Sice není moc letní, ale zato móóóo dobrý!

Postup

Kachna:

Kachnu den předem omyjeme, osušíme, důkladně nasolíme a necháme v lednici odležet. Druhý den vložíme do pekáče, opepříme, podlijeme asi 200 ml vody, pečeme v troubě předehřáté na 160 °C asi 3 hodiny dokřupava. Podle potřeby podléváme vodou. Upečenou kachnu naporcujeme.

Dušená čočka:

Omytou a očištěnou zeleninu (mrkev, petržel, cibuli a česnek) nakrájíme na menší kostky. V rozpáleném hrnci orestujeme na troše olivového oleje nakrájenou zeleninovou směs. Přidáme bobkové listy, čerstvé bylinky svázané provázekem, osolíme a opepříme. Ochucenou zeleninu dusíme asi 5 minut. Poté přidáme propláchnutou čočku a rajčata z plechovky. Promícháme a podlijeme teplým zeleninovým vývarem. Vaříme doměkka asi 20 minut (dáváme pozor, aby se čočka nerozvařila). Podle potřeby podléváme vývarem tak, aby se směs nepřipálila, ale nebyla příliš řídká. Před dokončením přidáme máslo a bílý vinný ocet. Ze směsi vybereme bobkové listy a svazek bylinek. Přidáme asi 2 lžíce nadrobno nasekané listové petržele a vše lehce promícháme.

Salát z rukoly:

Omytou a osušenou rukolu dáme do misky a pokapeme citronovou šťávou, trochou olivového oleje, osolíme a opepříme. Zlehka promícháme.

1 čerstvá kachna
mořská sůl
černý pepř
voda na podlití
1 velká mrkev
1 velká petržel
1 menší cibule
4 stroužky česneku
olivový olej
2 bobkové listy
1 hrst čerstvých bylinek (tymián, listová petržel)
200 g čočky
1 plechovka krájených loupaných rajčat
asi 1 litr zeleninového vývaru
2 lžíce másla
2 lžíce bílého vinného octa Acentino
125 g rukoly
1 citron

Galerie Ametyst

V Galerii Ametyst nyní létají vážky... Přestože jsou „jen“ na fotografiích, vypadají jako opravdové. Život jim prostřednictvím svého fotoaparátu vdechl Marcel Makef. Fotografování se začal věnovat v roce 2012. A protože je mu příroda sama o sobě velmi blízká, od začátku bylo jasné, že ústředním tématem jeho snímků bude právě ona. V roce 2015 se jeho srdeční záležitostí stalo focení vážek, posléze také focení motýlů.

PENZION U ŠÍPKŮ

nabízí ubytování v jedno- a vícelůžkových pokojích.
Hlídané parkoviště, wifi zdarma, možnost zapůjčení automobilu.
Snídaně s donáškou na pokoj.

VELMI BLÍZKO FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA!!!

Kontakt: 776 886 606
www.penzionusipku.cz

TENTO ZPRAVODAJ TISKNE

Czech Print Center **7**

CZECH PRINT CENTER a.s.
Provozovna Ostrava
Na Rovince 876
720 00 Ostrava-Hrabová
Tel.: 596 668 111
www.cpcenter.cz

Vydavatel: FN Ostrava • Tel. č.: 597 372 578
• E-mail: redakce@fno.cz • Grafika a zlom:
ASEITA spol. s r. o. • Foto: Petr Chodura, Jana
Gojová, archiv FNO • Redakce si vyhrazuje
právo krátit a upravovat dodané texty • Uzávěrka:
Každý poslední pátek v měsíci • Určeno pro
vnitřní potřebu FN Ostrava